

UŽITEČNÉ TIPY A TRIKY PRO WINDOWS

tipy & triky

Pravidelná dávka tipů, lstí a fíglů pro váš operační systém a aplikace

JAN POVOLNÝ

Microsoft uvolnil zdrojový kód Windows XP a Windows Server System 2003, které bude nadále distribuovat jako open source. Toto oznámení z úst lídra společnosti Stevea Ballmera je opravdu šokující. Ano, i takové zprávy se prvního dubna objevily na českých informačních serverech. Je to zajiště nezvratný důkaz našeho smyslu pro humor. Microsoft o uvolnění zdrojových kódů Windows zatím skutečně neuvažuje a i z tohoto důvodu je na internetu stále k dispozici mnoho rad a tipů, jak svou práci a svá Windows zefektivnit a vylepšit. Některé z nich najdete na následujících stránkách.

TIPY PRO WINDOWS

Protivný Průzkumník

(Windows XP) Co by to bylo za tipy a triky bez editace systémového registru? V následující podobě to nebude nic hrozného, přesto si dejte pozor, chybná editace registru může vyřadit z provozu celý operační systém.

Průzkumník Windows. Kapitola sama pro sebe. Jako integrovaná součást všech moderních Windows je první, kdo se uživatelé nabízí pro správu souborů na pevném disku. Většina z nich ale začne časem používat některého z konkurentů (Total Commander, Salamander a další). Průzkumník je totiž geniálně jednoduchý a pochopitelný pro občasnou práci s uloženými daty, je však zároveň naprosto nepoužitelný v případě, že chcete kopírovat/přesouvat/přejmenovávat či jinak upravovat více souborů najednou. Bohužel je Průzkumník často používán i jinými externími aplikacemi pro zobrazení dat nebo obsahu nějakého externího disku. Okna Průzkumníka jsou tak na vašem desktopu všudypřítomná. O to více zamrzí fakt, že si je Windows pamatují i po restartu. Všechny ostatní aplikace se s ukončením Windows zavírají, ne však okna Průzkumníka, ta uvidíte po opětovném spuštění znovu. Náprava je jednoduchá. Chcete-li, aby se Průzkumník s ukončením Windows ukončil také a po restartu se znovu neobjevil, upravte systémový registr.

Spusťte si program **regedit** z menu *Start – Spustit a jděte do klíče HKEY_CURRENT_USER – Software – Microsoft – Windows – CurrentVersion – Policies – Explorer*. Zde musíte vytvořit novou binární položku. Poklepejte pravým tlačítkem do pravé části regeditu a z kontextového menu zvolte *Nový – Binární hodnota*. Nazvěte ji *NoSaveSettings*. Poté na ni poklepejte levým tlačítkem a jako její hodnotu vepište *01 00 00 00*. Zavřete regedit, otevřete nějaká okna Průzkumníka a restartujte. Už tam nebudou...

Jak na dočasné soubory

(IE 6.x) Stále více domácích a téměř všechna pracovní PC jsou připojena k internetu nebo přinejmenším do lokálního firemního intranetu. Nejpoužívanější spouštěnou aplikací se pak kromě různých forem Office stává právě internetový prohlížeč. Je to dáno i stále častějším převodem tradičně spouštěných aplikací na aplikace internetové, schopné běžet ze serveru a být přístupné odkudkoliv právě prostřednictvím univerzálního prohlížeče. Jelikož se v našem seriálu věnujeme MS Windows, i v tomto tipu bude řeč právě o Internet Exploreru, který je ve Windows standardně integrovaný.

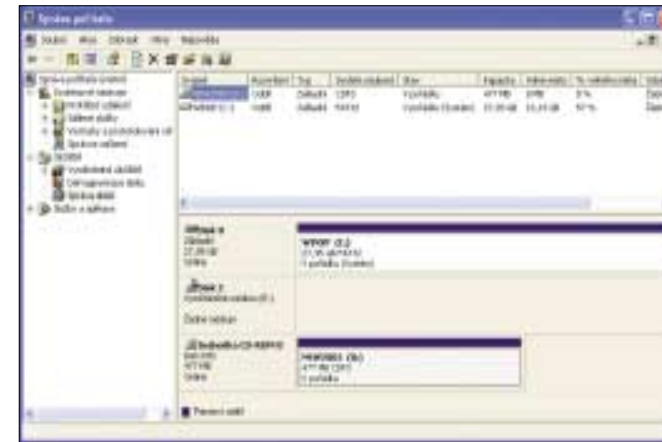
Internetových stránek jsou na světě miliony, nicméně uživatelé zpravidla opakovaně navštěvují jen určité portfolio těchto stránek, které se neustále opakují. Proto všechny dostupné prohlížeče ukládají prvky (obrázky, dokumenty, texty) jednotlivých stránek do vyrovnávací paměti (cache) tak, aby mohly být při příští návštěvě ihned dostupné, a nebylo třeba je opět stahovat z internetu. Ušetří se tím čas i peníze. Tyto dočasné prvky (soubory) jsou uloženy na vašem pevném disku ve složce *Windows – Temporary Internet Files*. Zjednodušeně řečeno je ale v této složce velký zmatek a těžko v něm jednotlivé soubory stažené z WWW stránek zobrazíte v rozumné formě. Proto je lepší použít pro tyto účely jiný dialog ve Windows.

Spusťte IE a jděte do roletového menu *Nástroje*. Zde zvolte položku *Možnosti Internetu*. Přejděte na záložku *Obecné* a v sekci *Dočasné soubory Internetu* stiskněte tlačítko *Nastavení*. Otevřete tak jednoduché okno s několika informacemi. Můžete zde definovat, jakým způsobem se budou soubory do cache ukládat, můžete také určit její velikost. Možná budete překvapeni, že Windows si standardně uzurpují poměrně velké místo právě pro dočasné soubory internetu. Pomocí tlačítka *Přesunout složku* lze přemístit celou cache paměť na jiný disk nebo na jiné úložiště, kde máte k dispozici více prostoru. A konečně tlačítkem *Zobrazit soubory* získáte seznam již snadno zobrazitelných obrázků, textů a jiných prvků vámi navštívených WWW stránek.

Písmenkovaná kultura

(Windows 2000, XP) Skalní uživatelé Windows mi teď asi neuvěří, ale diskové jednotky se v minulosti nikdy neoznačovaly písmeny abecedy. To je čistě vynález Microsoftu, který s příchodem DOSu zavedl písmenkovanou konvenci. Svým způsobem tak přiblížil a zprůhlednil diskové jednotky pro klasického uživatele, který neví o správě systému nic. Na druhou stranu nastavil kvůli použití písmen mnohá omezení, která jiné operační systémy neznají.

Například dnes tolik vychvalovaný Linux, který vychází z Unixu, vůbec písmeny diskové jednotky (ani žádné jiné) neoznačuje. Do souborového systému je připojuje prostě jako další složky (např. /datadisk/). To má samozřejmě mnoho výhod, celý systém je pak konzistentní, neboť se tváří vlast-

ně pořád jako jeden celek. Nevznikají tak problémy jako ve Windows, kdy přidáním disku posunete písmenka a většina aplikací závislých na pevně definovaných cestách přestane fungovat. Naštěstí v NT řadě Windows lze s písmeny přiřazenými diskovým jednotkám poměrně snadno manipulovat. Kromě jedině, a to jednotky systémové, z níž jsou Windows spouštěna. Její písmenko nezměníte.

Jděte do menu *Start* a zvolte *Ovládací panely*. Zde pokračujte poklepáním na ikonu *Nástroje pro správu*. V následném okně poklepejte na ikonu *Správa počítače*, čímž otevřete základní správcovskou konzolu. Samozřejmě musíte mít ve Windows práva administrátora. Jinak se výše uvedené úkony nepodaří. Ve správcovské konzole zvolte položku z levého menu s názvem *Správa disků*. V pravé části se objeví přehledné grafické znázornění diskových jednotek a také jejich jednotlivých diskových oddílů. Každému oddílu, jehož obsah umí Windows zobrazit, je přiřazeno písmeno abecedy, které lze změnit. Stačí na daný oddíl poklepat pravým tlačítkem a z kontextového menu zvolit možnost *Změnit písmeno jednotky a cestu*. V následujícím dialogu pak stiskněte tlačítko *Změnit* a vyberte volné písmeno abecedy, které chcete danému oddílu přiřadit. Vše potvrďte. Změna se projeví okamžitě.

Mapování diskových jednotek

(Windows XP Home) Jak je všeobecně známo, Windows XP existují ve dvou variantách – Professional a Home. Zásadní rozdíl mezi těmito variantami spočívá v nemožnosti přihlásit Windows XP Home do sí-

ťové domény Windows Serveru. Existuje však mnoho dalších drobných rozdílů, které objevíte až časem. O jednom z nich si řekneme nyní.

Windows XP Home jsou primárně určeny pro domácí použití, nepočítá se u nich ale s faktem, že mohou běžet v malé lokální síti s jinými domácími počítači. Není neobvyklé, že i doma vlastní uživatelé malé servery, sloužící k realizaci společného připojení k internetu nebo jen ke sdílení společných dat. Tyto servery mohou být zároveň i pracovními stanicemi jednoho ze členů rodiny. Problém, o němž se chceme zmínit, nastane v momentě, kdy se ve Windows potřebujete podívat na obsah jiného počítače, který ale sdílí potřebná data pod určitým jménem a heslem. Pokud v tomto případě otevřete inkriminovanou složku, nabídne vám XP Home pouze kolonku s heslem, jméno je již předem vyplněné jako uživatel *guest*. Vy se pak samozřejmě nemáte šanci ke složce přihlásit.

Řešení existuje, avšak není příliš pohodlné. Najděte složku, do níž chcete vstoupit, ale místo levým na ni poklepejte pravým tlačítkem. V kontextovém menu poté zvolte *Připojit síťovou jednotku*. V následujícím dialogu si povšimněte možnosti *Připojit se pomocí jiného uživatelského jména*. Poklepejte na ni a zadejte požadované jméno a heslo (zde to je možné). Pokud máte zájem, zaškrtněte možnost automatického přihlášení do složky podle zadaných parametrů i po dalším restartu Windows.

TIPY PRO MS OFFICE

Nemáte myš s kolečkem?

(Word 2000) K dnešnímu počítačovému standardu neodmyslitelně patří myš s kolečkem nebo alespoň s kolébkou, pomocí níž můžete pohodlně posouvat dokumenty, ať už ve Wordu nebo v jiné aplikaci. Jestliže patříte mezi uživatele, kteří myš s touto „technickou vymožeností“ nevládní, čtěte následující tip, mohl by být pro vás užitečný.

Uživatelé myši s kolečkem a kolébkami totiž mohou velmi pohodlně posouvat dokumenty, aniž by sundali ruce z klávesnice, případně přestali pracovat s tlačítky myši. Vy, kdo jste o tuto výhodu ochuzeni, máte možnost za-

Pasivní prvky pro Wireless LAN

Antény - Pigtaily - Konektory - Kabely - Bleskojističky - Konzoly

pnout v Office 2000 funkci *Automatické posunování*, která se chová obdobně. Jak na to?

Otevřete Word a jděte do roletového menu *Nástroje*. Zde zvolte položku *Vlastní* a přejděte na záložku *Příkazy*. V levém sloupci potom vyberte skupinu příkazů *Nástroje* a v pravém vyhledejte příkaz *Automatické posunování*.

Tento příkaz potom můžete levým tlačítkem myši přetáhnout na libovolnou lištu s nástroji v horní části Wordu pod roletovými menu. Zobrazí se vám jako tlačítko. Pokud toto tlačítko stisknete, můžete pohybem myši posunovat dokumentem nahoru a dolů, pokud ho stisknete znovu, funkce se vypne. Je šikovné mít k této funkci přiřazenou klávesovou zkratku, abyste ji mohli pohodlně ovládat z klávesnice a nemuseli myš najíždět na zmíněné tlačítko.

Měňte okraje před tiskem

(Excel 2003) Následující řádky budou patřit malému, ale podle mého názoru velmi užitečnému tipu, který umožňují nové verze MS Excel. Již v předchozích dílech jsme mluvili o skutečném poslání Excelu, jímž není vykreslení a obarvení samotných tabulek, ale spousta práce ve formě výpočtů, skrytých v jednotlivých buňkách. Dnes toto povídání trochu popřeme a budeme se věnovat právě finální úpravě samotné tabulky před tiskem.

Excel není textovým editorem a ani to, co zobrazuje na jednotlivých listech, neodpovídá zpravidla rozvržení skutečné tištěné stránky. Až v okamžiku, kdy se rozhodnete tisknout a zvolíte v roletovém menu *Soubor* položku *Náhled před tiskem*, uvidíte hranice přednastaveného formátu stránky i na samotném listu. Poté můžete začít upravovat rozměry tabulky tak, aby se na tento list vešla. Jsou ale i jiné možnosti. Pracujte s tabulkou dle

v rozměrech, které vám vyhovují, o její nastavení na normostránku se starajte až před samotným tiskem.

Jak na to? V Excelu jděte do roletového menu *Soubor* a zvolte položku *Náhled*. V okně náhledu poklepejte na horní lištu na tlačítko *Okraje*. Po jeho volbě zobrazíte v náhledu samotné okraje stránky, jak jste je už dříve definovali. Mimo jiné ale zobrazíte i okraje samotných buněk, jimiž můžete pomocí „černých čtverců“ reprezentujících hranice pohybovat a upravit tak tabulku pro tisk podle vašeho přání. Snadné a účinné. Navíc velmi přehledně podle skutečných parametrů již zvolené tiskárny.

EASTER EGGS

Dnešní díl by nebyl úplný bez velikonočních vajíček, byť jen dvou velmi krátkých a jednoduchých. Doufám, že se vám budou líbit.

Intertipy

V době psaní dvaasedmdesátého dílu internetových tipů a triků konečně začalo jaro. Jasný je i nový majitel Českého Telecomu, kterým se stane španělská megafirma Telefonica. Podle zkušeností z ostatních zemí, kam tato firma vstoupila, můžeme očekávat další snižování cen a konkurenční boj o zákazníky. Zejména u broadbandu a mobilních operátorů by mohlo být rušno už na počátku příštího roku, kdy na trh fakticky vstoupí i britský Vodafone.

Na přelomu března a dubna firmy zpravidla zveřejňují své hospodářské výsledky. Na českém internetu vyniká Seznam, jehož zisk se podle předpokladů vyrovná celkovému obratu jeho konkurentů. Alarmující (pro ně) je fakt, že se nůžky v tomto směru rozevírají stále více. Je vidět, že i na malém českém webu lze vydělat velké peníze.

Dnešní tipy a triky věnujeme opět programování, zaměříme se pak speciálně na internetové technologie, zejména Javu.

JAD Central

www.jadcentral.com/codecentral/

JAD Central je opravdovým webovým centrem věnovaným všemu kolem programovacího jazyka Java. Výše uvedený odkaz směřuje však přímo na jednu ze součástí serveru, a to CodeCentral, týkající se vlastního programování. Zde jsou základní oddíly týkající se jednotlivých témat. Začínáme s Java Applets, následují Utilities, Multimedia, Servlets a mnoho dalšího. V každém z těchto oddílů najdete další obrovské množství odkazů k danému tématu. Vše je zpracováno velmi profesionálně jak po stránce grafické, tak obsahové. Nechybí vlastní vyhledáva-

cí nástroj či možnost přihlášení do programátorských diskusních skupin. Stránky obsahují ještě mnoho dalších zdrojů, jejich popis by byl ale zbytečný. Vše v angličtině.

Java Programming Resources

www.geocities.com/marcoschmidt_geo/java.html

Autoři vývojářských webových stránek zpravidla nehlídají na jejich vzhled, nýbrž na obsah a funkčnost. Nejinak je tomu i u našeho prvního odkazu, kde na čistě textové, ale perfektně přehledné stránce najdete množství odkazů rozdělených do několika základních oddílů. Prvním z nich jsou Java Development Tools, druhým pak Java Code Examples, třetím Java Images a tak podobně. Nechybí ani odkazy na projekty samotného autora. Výše uvedená stránka je vhodná i pro začínající programátory, kteří ještě netuší, co přesně by měli na internetu hledat. Výborný rozcestník v angličtině.

Java Programming Hints and Tips

www.sap-img.com/java/

Opět se jedná o čistě textovou stránku, doplněnou pouze o aktivní prvek vyhledávače Google. Web se skládá z jednoduchých odkazů směřujících

na samotné tipy. Ty jsou provedeny taktéž v čistém textu. Odkazy jsou řazeny do tematicky odlišených oddílů, za všechny mohou jmenovat „The Basic of Java“, „Java Example Program Codes“ nebo „Object Oriented Programming“. Oddíl je ještě mnohem více. Na stránce najdete i možnost registrace do diskusního fóra o programování v Jave. Nic více, ale ani méně. Anglicky.

One Smart Click

www.onesmartclick.com/programming/java.html

Tato stránka není zaměřena jen na jazyk Java, ale obecně se jedná o portál všech známých a používaných programovacích jazyků. Kromě Javy zde naleznete i informace o C, C++, lehčí formě

Javascriptu, Perlu a skupině skriptovacích jazyků v čele s PHP/HTML. Samotné Javě je věnována poměrně rozsáhlá část stránek, rozdělená do několika základních oddílů. Prvním z nich je určen pro začátečníky, nebo se jmenuje příznačně „Start Here“. Jedná se o soubor základních tutoriálů. Nasleduje sekce „Java Lecture Notes“, obsahující převážně PDF dokumenty. Na konci potom najdeme i křídlené „Java Tips and Tricks“. Sekcí je podstatně více, ale opět by bylo zbytečně zde všechny uvádět. Jednotlivé odkazy potěší buď přímo na dokumenty, nebo na jiné weby s příslušnými informacemi. Vše anglicky.

Java od SUNu

java.sun.com

Každé malé dítě ví, že vynálezcem Javy je firma Sun Microsystems. My jen doplníme, že stránky věnované Javě přímo u svého tvůrce patří mezi ty nejlepší vůbec. Nemusím dodávat, že zpracování stránek je téměř dokonale přehledné a jednoduché. Levé straně věvodí dlouhé menu s tematicky rozdělenými odkazy. Úvodní stránka je věnována nabídce softwaru ke stažení. V menu pak najdete odkazy na zdroje a články o Javě, nabídku informačních databází a diskusních skupin, sekci věnovanou výuce tohoto jazyka od tu-

torialů přes různé nápovědné soubory až po FAQ. Informací a softwaru je zde opravdu velmi mnoho. Převážně anglicky, některé texty však existují i v dalších jazykových mutacích.

Free Java Programming Books

www.techbooksforfree.com/java.shtml

Jak již název tohoto odkazu dosti přesně napovídá, najdete na tomto webu souhrn elektronických publikací nejen o programovacím jazyku Java. Výhodou je, že jsou všechny k dispozici zdarma a okamžitě ke stažení na příslušných odkazech. Stránka je poměrně jednoduše provedena, základem jsou zmíněné odkazy, doplněné krátkou anotací. Mezi dalšími programovacími jazyky na-

Skřeky v Adobe Acrobatu 4

Pokud máte možnost spustit někde plnou verzi staršího Adobe Acrobat 4, rozhodně vyzkoušejte toto velikonoční vajíčko. Stojí za to.

Spusťte Adobe Acrobat a jděte do roletového menu *Nápověda*. Zde zvolte položku *O zásuvných modulech* (about plug-ins) a vyberte *Adobe annotations*. Stiskněte klávesu CTRL a držte ji. Zároveň poklepejte levým tlačítkem myši na *Info (credits)*. Pro tento trik je dobré mít funkční zvukovou kartu a hlasitost na vyšší úrovni, efekt je pak dokonalejší. Zkuste výše uvedené i s jinými instalovanými pluginy v Adobe Acrobatu. Někdy to funguje i s kombinací kláves CTRL+SHIFT.

Autoři v ACDSee 4

Tento velmi jednoduchý trik je součástí čtvrté verze populárního prohlížeče ACDSee, nainstalované společně s programem FotoCanvas.

Spusťte ACDSee a potom FotoCanvas. Jděte do roletového menu *Nápověda* a zvolte *O programu...* Klikněte na logo ACDSee levým tlačítkem myši a sledujte okénko, které vyskočí. Nic více, ale je to hezké.

Dnešní díl tipů a triků končí, přišť se těším opět na shledanou.

jdete C/C++, Perl nebo Python. Další oddíly jsou věnovány Linuxu, networkingu nebo databázím. Publikace jsou k dispozici převážně v PDF, někdy také ve formátu DOC. Vše anglicky.

Java World

www.javaworld.com

Na závěr dnešního dílu se podíváme opět na velmi rozsáhlou a profesionálně provedenou stránku, věnovanou výhradně programovacímu jazyku Java a jeho skriptovacímu mladšímu bratru Javascriptu. Úvodní stránka nabízí aktuality z oboru, zajímavější je však menu po levé straně, kde najdete odkazy z několika základních oblastí. Hlavní nabídkový index je rozdělen podle typu Javy, kterou chcete používat. Po této volbě se dostanete do podstatně delší nabídky popisu API, do nabídky hotových appletů, případně servletů a dalších různých pomůcek. Niž v menu nechybí ani obligátní tipy a triky, kterých je něco málo přes stovku. Nabídka končí seznamem dostupné literatury. Stránka obsahuje vlastní vyhledávač a přihlášku do diskusních skupin. V základní nabídce je také souhrn tutoriálů pro začátečníky. Informací zde najdete opravdu velmi mnoho, včetně odkazů na další weby s podobným zaměřením. Samozřejmě v angličtině.

